പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 061

ശത്രുഘ്ന ഉവാച.

ജാനാസി കിം മഹാമംത്രിൻകോ ബാലോ ഹയമാഹരത് .

യേന മേ ക്ഷപിതം സർവം ബലം വാരിധിസന്നിഭമ് 1.

സുമതിരുവാച.

സ്വാമിന്നയം മുനിശ്രേഷ്ഠ വാല്മീകേരാശ്രമോ മഹാൻ .

ക്ഷത്ത്രിയാണാമത്ര വാസോ നാസ്ത്യേവ പരതാപന 2.

ഇംദ്രോ ഭവിഷ്യതി പരമമർഷീ ഹയമാഹരത് .

പുരാരിർവാന്യഥാ വാഹം തവ കഃ സമുപാഹരേത് 3.

കാലജിദ്യേന നാശം വൈ പ്രാപ്തഃ പരമദാരുണഃ .

തം പ്രതി ശ്രീമഹാരാജ ഗംതാ കഃ പുഷ്കലാന്യതഃ 4.

ത്വം ച വീരൈർഭടൈഃ സർവൈരാജഭിഃ പരിവാരിതഃ .

തത്ര ഗച്ഛസ്വ സൈന്യേന മഹതാ ശത്രുകൃംതന 5.

ഗത്വാ സ ജീവിതം വീരം ബദ്ധ്വാ തു കുതുകാർഥിനേ .

ദർശയിഷ്യാമി രാമായ മതം മേ ത്വിദമാദ്യതമ് 6.

ഇതി വാക്യം സമാകർണ്യ വീരാൻസർവാൻസമാദിശത് .

സൈന്യേന മഹതാ യാത യൂയമായാമി പൃഷ്ഠതഃ 7.

നിർദിഷ്ടാസ്തേ ക്ഷണാദ്വീരാ ജഗ്മുര്യത്ര ലവോ ബലീ .

ധനുർവിസ്ഫാരയംസ്തത്ര സുദൃഢം ഗുണപൂരിതമ് 8.

ആയാതം തന്മഹദ്ദൃഷ്ട്വാ ബലം വീരപ്രപൂരിതമ് .

ന കിംചിന്മനസാ ബിഭ്യേലവേന ബലശാലിനാ 9.

ലവഃ സിംഹ ഇവോത്തസ്ഥൗ മൃഗാന്മത്വാ്വിലാൻഭടാൻ .

ധനുർവിസ്ഫാരയന്രോഷാച്ഛരാന്മുംചൻസഹസ്രശഃ 10.

തേ ശരൈഃ പീഡ്യമാനാസ്തു മഹാരോഷേണ പൂരിതാഃ .

വീരം ബാലം മന്യമാനാഃ സംമുഖം പ്രാദ്രവംസ്തദാ 11.

വീരാൻസഹസ്രശോ ദൃഷ്ട്വാ ഭ്രമിഭിഃ പര്യവസ്ഥിതാൻ .

ലവോ ജവേന സംധായ ശരാന്രോഷപ്രപൂരിതഃ 12.

ഭ്രമിരാദ്യാ സഹസ്രേണ ദ്വിതീയായുതസംഖ്യയാ .

തൃതീയായുതയുഗ്മേന തുരീയായുതപംചഭിഃ 13.

പംചമീ ലക്ഷയോധാനാം ഷഷ്ഠീ യോധായുതാധികൈഃ .

സപ്തമീ ലക്ഷയുഗ്മേന സപ്തഭിർഭ്രമിഭിർവൃതഃ 14.

മധ്യേ ലവോ ഭ്രമിവ്യാപ്തഃ സ ചരന്വഹ്നിവത്തദാ .

ദാഹയാമാസ സർവാന്വൈ സൈനികാൻഭ്രമികാരകാൻ 15.

കാചിത്ഖഡ്ഗൈഃ ശരൈഃ കാചിത്കാചിത്പ്രാസൈശ്ച കുംതലൈഃ .

പട്ടിശൈഃ പരിഘൈഃ സർവാ ഭ്രമിർഭഗ്നാ മഹാത്മനാ 16.

സപ്തഭിർഭ്രമിഭിർമുക്തോ രരാജ സ കുശാനുജഃ .

മേഘവൃംദവിനിർമുക്തഃ ശശീവ ശരദാഗമേ 17.

പ്രാഹരത്സർവഥാ യോധാൻഭിംദൻഗജകരാൻബഹൂൻ .

ഛിംദഞ്ഛിരാംസി വീരാണാം ചക്രഭ്രൂണി മഹാംതി ച 18.

അനേകേ പതിതാ വീരാ ലവബാണപ്രപീഡിതാഃ .

മുമുഹുഃ സമര്യേ്ഥാന്യേ നഷ്ടാ അന്യേ സുകാതരാഃ 19.

പലായനപരം സൈന്യം ലവബാണപ്രപീഡിതമ് .

വീക്ഷ്യ വീരോ രണേ യോദ്ധും പ്രായാത്പുഷ്കലസംജ്ഞകഃ 20.

തിഷ്ഠതിഷ്ഠേതി ച വദന്രോഷപൂരിതലോചനഃ .
രഥേ സുഹയശോഭാഢ്യേ തിഷ്ഠൻപ്രായാല്ലവം ബലീ 21.
സ ലവം പ്രത്യുവാചാഥ പുഷ്കലഃ പരമാസ്ത്രവിത് .
തിഷ്ഠ ദത്തേ മയാ സംഖ്യേ രഥേ സുഹയശോഭിതേ 22.
പദാതിനാ ത്വയാ യുദ്ധം കരോമി കിമഥാഹവേ .
തസ്മാത്തിഷ്ഠ രഥേ പശ്ചാദ്യുദ്ധ്യേ\ഹം ഭവതാ സഹ .
ഏതദ്വാക്യം നിശമ്യാസൗ ലവഃ പുഷ്കലമബ്രവീത് 23.
ത്വയാ ദത്തേ രഥേ സ്ഥിത്വാ യുദ്ധം കുര്യാമഹം രണേ .
തദാ മേ പാപമേവ സ്യാജ്ജയഃ സംദിഗ്ധ ഏവ ഹി 24.
ന വയം ബ്രാഹ്മണാ വീര പ്രതിഗ്രഹപരായണാഃ .
വയം തു ക്ഷത്രിയാ നിത്യം ദാനകർമക്രിയാരതാഃ 25.
ഇദാനീം ത്വദ്രഥം കോപാദ്ഭനജ്മി പ്രത്യഹം ഭവാൻ .
പാദചാരീ ഭവത്യേവ പശ്ചാദ്യുദ്ധം കരിഷ്യതി 26.
പുഷ്കലോ വാക്യമാകർണ്യ ധർമധൈര്യസമന്വിതമ് .
വിസിസ്മായ ചിരം ചിത്തേ ധനുഃ സജ്യമഥാകരോത് 27.
തമാത്തധനുഷം ദൃഷ്ട്വാ ലവഃ കോപസമന്വിതഃ .
ചാപം ചിച്ഛേദ പാണിസ്ഥം ശരസംധാനമാചരൻ 28.
സ യാവത്സ ഗുണം ചാപം കുരുതേ താവദുദ്ധതഃ .
രഥഭംഗം ചകാരാസ്യ സമരേ പ്രഹസൻബലീ 29.
ഭഗ്നം രഥം സ്വകം വീക്ഷ്യ ധനുശ്ഛിന്നം മഹാത്മനാ .
മഹാവീരം മന്യമാനഃ പദാതിഃ പ്രാദ്രവദ്രണേ 30.
ഉഭൗ ധനുർധരൗ വീരാവുഭാവപി ശരോദ്ധതൗ .
ഉഭൗ ക്ഷതജവിപ്ലുഷ്ടൗ ഛിന്നസന്നാഹിതാവുഭൗ 31.
പരസ്പരം ബാണഘാതവിശീർണാവപുലക്ഷിതൗ .
ജയാകാംക്ഷാം പ്രകുർവംതൗ പരസ്പരവധൈഷിണൗ 32.
ജയംതകാർതികേയൗ വാ പുരാരിഃ പുരഭിദ്യഥാ .

ഏവം പരസ്പരം യുദ്ധം പ്രകുർവാണൗ രണാംഗണേ 33.

പുഷ്കലഃ പ്രത്യുവാചാഥ ബാലം ശൂരശിരോമണേ .

ത്വാദൃശോ ന മയാ ദൃഷ്ടഃ കശ്ചിദ്വീരശിരോമണിഃ 34.

ശിരസ്തേ പാതയാമ്യദ്യ ബാണൈഃ ശിതസുപർവഭിഃ .

മാ പലായസ്വ സമരേ പ്രാണാന്രക്ഷസ്വ സംയതഃ 35.

ഏവമുക്ത്വാ ലവം വീരം ചകാര ശരപംജരേ .

പുഷ്കലസ്യ ശരാ ഭൂമൗ നഭസി വ്യാപ്യ സംസ്ഥിതാഃ 36.

ശരപംജരമധ്യസ്ഥോ ലവഃ പുഷ്കലമബ്രവീത് .

മഹത്കർമ കൃതം വീര യന്മാം ബാണൈരപീഡയത് 37.

ഇത്യുക്ത്വാ ബാണസംഘാതം പ്രച്ഛിദ്യ വചനം പുനഃ .

ജഗാദ പുഷ്കലം വീരഃ ശരസംധാനകോവിദഃ 38.

പാലയാത്മാനമാജിസ്ഥം മച്ഛരാഘാതപീഡിതഃ .

പതിഷ്യസി മഹീപൃഷ്ഠേ രുധിരേണ പരിപ്ലുതഃ 39.

ഏവമുക്തം സമാകർണ്യ പുഷ്കലഃ കോപസംയുതഃ .

രണേ സംയോധയാമാസ ലവം വീരം മഹാബലമ് 40.

ലവഃ പ്രകുപിതോ ബാണം തീക്ഷ്ണം വൈരിവിദാരണമ് .

ജഗ്രാഹ ലവതഃ കോശാദാശീവിഷമിവ ക്രുധാ 41.

ജാജ്വല്യമാനഃ സശരശ്ചാപമുക്തോ ലവസ്യ ച .

ഹൃദയം ഭേത്തുമുദ്യുക്തശ്ഛിന്നോ ഭാരതിനാശു സഃ 42.

ഛിന്നേ ഭാരതിനാ സംഖ്യേ ശരേണ പ്രാണഹാരിണാ .

അത്യംതം കുപിതോ ഘോരം ശരമന്യം സമാദദേ 43.

ആകർണാകൃഷ്ടചാപേന സ മുക്തോ നിശിതഃ ശരഃ .

ബിഭേദ ഹൃദയം തസ്യ പുഷ്കലസ്യ മഹാരണേ 44.

ഭിന്നോ വക്ഷസി വീരേണ സായകേനാശുഗാമിനാ .

പപാത ധരണീപൃഷ്ഠേ മഹാശൂരശിരോമണിഃ 45.

പതിതം തം സമാലോക്യ പുഷ്കലം പവനാത്മജഃ .

ഗൃഹീത്വാ രാഘവഭ്രാത്രേ ദദൗ മൂർച്ഛാസമന്വിതമ് 46.

മൂർച്ഛിതം തം സമാലോക്യ ശോകവിഹ്വലമാനസഃ .

ഹനൂമംതം ലവം ഹംതും നിദിദേശ ക്രുധാന്വിതഃ 47.

ഹനൂമാൻക്രോധസംപ്ലുഷ്ടോ ലവം സംഖ്യേ മഹാബലമ് .

വിജേതും തരസാ പ്രാഗാദ്വൃക്ഷമുദ്യമ്യ ശാല്മലിമ് 48.

വൃക്ഷേണ ഹതവാന്മൂർധ്നി ലവസ്യ ഹനുമാൻബലീ .

തമാപതംതം തരസാ ചിച്ഛേദ ശതധാ ലവഃ 49.

ഛിന്നേ നഗേ പുനഃ കോപാദ്വൃക്ഷാനുത്പാട്യ മൂലതഃ .

താഡയാമാസ ഹൃദയേ മസ്തകേ ച മഹാബലഃ 50.

യാന്യാന്വൃക്ഷാൻസമാഹൃത്യാതാഡയത്പവനാത്മജഃ .

താംസ്താംശ്ചിച്ഛേദ തരസാ ബലവാന്നതപർവഭിഃ 51.

തദാ ശിലാഃ സമുത്പാട്യ ഗംഡശൈലോപമാഃ കപിഃ .

പാതയാമാസ ശിരസി ക്ഷിപ്രവേഗേന മാരുതിഃ 52.

സ ആഹതഃ ശിലാസംഘൈഃ സംഖ്യേ കോദംഡമുന്നയൻ .

ബാണൈസ്താശ്ചൂർണയാമാസ യംത്രികാഭിര്യഥാ കണാഃ 53.

തദാത്യംതം പ്രകുപിതോ മാരുതിഃ പുച്ഛവേഷ്ടനമ് .

ചകാര സമരോപാംതേ ലവസ്യ ബലിനഃ കൃതീ 54.

സ്വം പുച്ഛേന സമാവിദ്ധം വീക്ഷ്യ സ്വാംബാം ഹൃദി സ്മരൻ .

മുഷ്ടിനാ താഡയാമാസ ലാംഗൂലം മാരുതേർബലീ 55.

തന്മുഷ്ടിഘാതവ്യഥിതോ മാരുതിസ്തമമൂമുചത് .

സ മുക്തഃ പുച്ഛതോ യുദ്ധേ ശരാന്മുംചന്നഭൂദ്ബലീ 56.

ദുർവാരശരഘാതേന സംപീഡിതതനുഃ കപിഃ .

ബാണവർഷം മന്യമാനോ ദുഃസഹം സമരേ ബഹു 57.

കിംകർതവ്യമിതോഽസ്മാഭിഃ പലായ്യ യദി ഗമ്യതേ .

തദാ മേ സ്വാമിനോ ലജ്ജാ താഡയേദ്ബാലകോഽത്ര മാമ് 58.

ബ്രഹ്മദത്തവരത്വാത്തു മൂർച്ഛാ ന മരണം നഹി .

ദുഃസഹാ ബാണപീഡാത്ര കിം കർതവ്യം മയാധുനാ 59.

ശത്രുഘ്നഃ സമരേ ഗത്വാ ജയം പ്രാപ്നോതു ബാലകാത് .

അഹം താവജ്ജയാകാംക്ഷീ ശയേ കപടമൂർച്ഛയാ 60.

ഇത്യേവം മാനസേ കൃത്വാ പപാത രണമംഡലേ .

പശ്യതാം സർവവീരാണാം കപടേന വിമൂർച്ഛിതഃ 61.

തം മൂർച്ഛിതം സമാജ്ഞായ ഹനൂമംതം മഹാബലമ് .

ജഘാന സർവാന്നൃപതീഞ്ഛരമോക്ഷവിചക്ഷണഃ 62.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖണ്ഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേ.

ഹനുമത്പതനംനാമൈകഷഷ്ടിതമോഽധ്യായഃ 61.
